

Närvarande:

Deltagare verksamme inom Utbildningsförvaltningen: Marie Karling, utvecklingsledare Utbildningsförvaltningen, Aino Dahl samordnare nationella minoriteter Umeå kommun, Kristina Josephson Hesse, samordnare nationella minoriteter Umeå kommun, Rochelle Waghorn chef vid Kompetenscentrum för flerspråkighet (KCF), Veronica Sjödin verksamhetsutvecklare vid KCF, Ulla Kinnunen Nassiri modersmåls lärare vid KCF, Nina Kostet modersmåls lärare vid KCF.

Deltagare nationella minoriteter: 1 deltagare

Ärende:	Notering:
Introduktion	Presentation av deltagare och syftet med samrådet, se bifogad presentation, samråd grundskola 230330
Förutsättningar för modersmålsundervisning	<p>Utvecklingsledare presenterade tillsammans med chef och verksamhetsutvecklare vid KCF förutsättningarna för organisering av modersmålsundervisning.</p> <p>Modersmålsundervisning regleras i skollagen och skolförordningen. Därefter styrs undervisningen och organisering av grupper utifrån kursplaner i första respektive andraspråk.</p> <p>I enlighet med nämndbeslut 2017 ska Umeå kommun erbjuda 120 minuters undervisning för elever i förskoleklass- årskurs 9 som läser nationellt minoritetsspråk inom ramen för modersmålsundervisning. För att möjliggöra ambitionshöjningen beslutades att undervisningen företrädesvis ska organiseras i grupp, undervisning i grupp har också stöd i forskning och utbildningens genomförande ska enligt skollagen vila på vetenskaplig grund. Vidare beskrevs förutsättningarna för fjärrundervisning, att det ska ske i realtid, på elevens skola med en handledare. Anledningen till detta är att skolan har ett ansvar för tillsyn samt säkra elevens trygghet och studiero. Fjärrundervisning förväxlas ofta med distansundervisning.</p> <p>Utöver ovan nämnda faktorer påverkas undervisningen organisering av tillgång till kommunikationer till och från skolor såväl för lärare som för elever.</p> <p>Vidare påverkas modersmålsundervisningen av elevernas schema (timplanebunden tid).</p>

	<p>Tillgång till lärare påverkar också möjligheten att bedriva närundervisning, särskilt i de samiska språken.</p> <p>Slutligen är resurser en viktig faktor – resurserna är inte oändliga utan måste användas på ett sådant sätt att det gynnar tillgången till att elever får möjlighet att läsa språket tillsammans med andra.</p> <p>Modersmåslärare ger en bakgrund till hur det var tidigare. Ofta en till en undervisning. Pedagogerna åkte runt med buss eller privat bil till olika skolor, bussåkandet tog tid, vidare planerade lärarna sitt eget schema, vilket innebar att undervisningen kom igång sent på terminen.</p> <p>Modersmåslärare ser att eleverna gynnas av att undervisningen sker i grupp i relation till att det enbart är en till en undervisning.</p> <p>Deltagare uttrycker önskemål om högre flexibilitet i relation till enskilda elevers behov vid organisering av modersmålsundervisning.</p>
Förslag till förändringar	<p>Utvecklingsledare presenterar förslag till förändringar av modersmålsundervisningens organisation utifrån framförda synpunkter och behov på tidigare samråd samt i enkäter som vårdnadshavare har besvarat.</p> <p>Då det var få deltagare behöver Utbildningsförvaltningen/grundskolan inhämta fler synpunkter, förslagsvis genom remissrunda.</p> <p>Elever som idag deltar i undervisningen får också frågor om framförallt fjärrundervisning i de högre årskurserna. Barnkonventionen, som är lag i Sverige, fastställer att barns ska få möjlighet att lämna sina synpunkter på förslag som berör dem.</p> <p>Se vidare förslag och kommentarer i bilaga förslag grundskola 230330.</p>
Frågor	<p>Hur tänker Umeå kommun på lång sikt för att behålla elever i undervisningen även i de högre åldrarna?</p> <p>Utvecklingsledare beskriver att Umeå kommun arbetar med flera delar för att stärka upp och motivera ungdomar att fortsätta läsa sitt modersmål.</p> <p>En del är den gemensamma förskolan som startar från och med hösten 2023. Där förenas förvaltningspråken under ett och samma tak. Det blir ett bra tillfälle att stärka språk, kultur och identitet samtidigt som vårdnadshavare får information och kunskaphöjning om och i vikten av att läsa modersmålet.</p> <p>Förändringar i utformningen av modersmålsundervisningen syftar till att skapa tillgänglighet för undervisning i de högre åldrarna.</p> <p>Anställning av språkambassadörer syftar till att motivera barn och unga till att använda språket. Språkambassadörerna deltar i aktiviteter som riktar sig till barn och unga, ambassadörerna planerar och utformar också delaktighetsaktiviteter för unga i åldern 12-20 år. På så sätt vill Umeå kommun stimulera barn att vilja fortsätta läsa språket och se vikten av att ha språket i fler domäner såsom i arbetslivet, att det är en merit att ha de nationella minoritetsspråken som ett levande språk.</p> <p>Se pressmeddelande som gått ut om språkambassadörerna i Umeå nedan.</p>

Språkambassadörer ska stärka barn och unga med nationellt minoritetsspråk

Sex språkambassadörer i de nationella minoritetsspråken finska, nordsamiska och sydsamiska har anställts av utbildningsförvaltningen. De ska genom aktiviteter bidra till att stärka barn och ungas språk, kultur och identitet. De ska också stärka barn och ungas förutsättningar att vara delaktiga och få inflytande i frågor som berör dem.

Umeå kommun är förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska och vill anställa fler språkambassadörer och för fler minoritetsspråk. Särskilt i jiddisch, meänkieli och romani chib. I maj annonseras efter fler språkambassadörer med hopp om många sökande.

Språkambassadörerna inom finska och nordsamiska ser med spänning fram emot att utveckla och utöka barn och ungdomars språkkunskaper i miljöer där barnen vågar utöva och lära sig sitt språk.

– Jobbet är viktigt för att barn med nationella minoritetsspråk ska bli mer uppmärksammade och ha möjlighet till att få prata deras språk. Vi

	<p>har börjat planera hur språkducherna skulle kunna se ut framöver, utifrån barnens och våra idéer, säger en nordsamisk språkambassadör.</p> <p>– Det här är ett bra koncept som kommer göra skillnad för barnen när vi ungdomar får vara med och skapa innehållet. Det här hade motiverat mig själv som barn att delta i de nationella minoritetsspråksaktiviteterna, säger en finsk språkambassadör.</p> <p>Umeå kommuns satsning på språkambassadörer inom utbildningsförvaltningen är en överenskommelse med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF). Syftet är att utveckla och sprida metoder och arbetssätt för att öka ungas inflytande och delaktighet, samt att det ska få nationell spridning.</p> <p>– Tillsammans vill vi arbeta för att öka kunskapen kring nationella minoriteters livsvillkor och verka för att öka ungdomars delaktighet i olika samhällsfrågor, säger Marie Karling, utvecklingsledare på utbildningskontoret.</p>
Nästa samråd	13 maj, 18.00—19.30

Antecknat av:

Marie Karling

Utvecklingsledare

Utbildningsförvaltningen